

Rekenwerk ETIG-econoom heeft grote gevolgen

Hoe Walsweer miljoenen verdiende

(Van één onzer
verslaggevers)

ARNHEM – De provincie Gelderland zal na een overgangsperiode van tien jaar, zes miljoen gulden per jaar minder uit het provinciefonds krijgen dan nu het geval is. Twee jaar geleden was er nog sprake van een korting van twaalf miljoen.

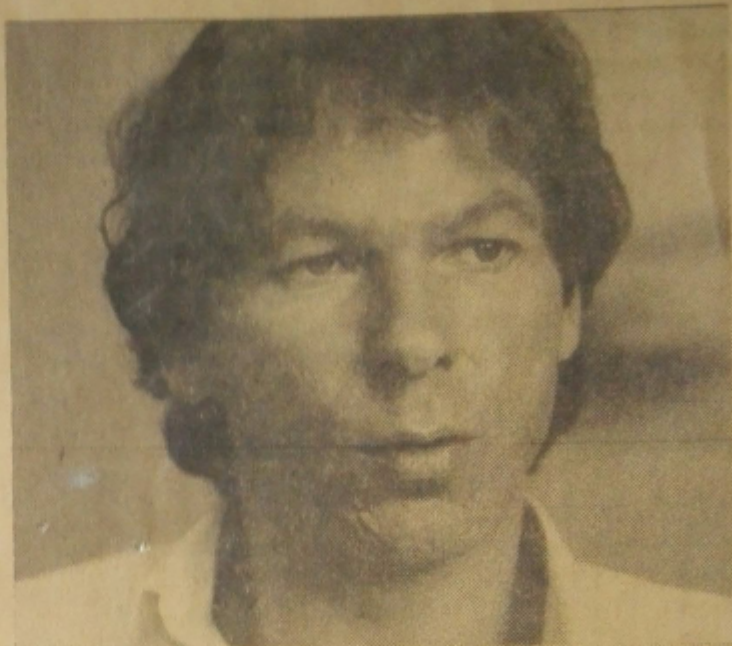
Dankzij een intensieve Haagse lobby, voor een deel samen met de provincie Noord-Brabant gevoerd, is het oorspronkelijke wetsontwerp gewijzigd ten gunste van Gelderland.

Verder heeft vooral het rekenwerk van ETIG-econoom Menno Walsweer ertoe bijgedragen, dat de minister van binnenlandse zaken zijn plannen voor een herverdeling van de uitkeringen uit het provinciefonds, heeft moeten veranderen.

In het verleden kwam vooral vanuit de Tweede Kamer de klacht dat de verdeling van Rijks gelden over de elf provincies meer beïnvloed werd door politiek handjeclap, dan door wetenschappelijk gefundeerde criteria. Naar aanleiding van een motie van het PvdA-kamerlid Rienks, is het IOO (instituut voor Onderzoek van Overheidsuitgaven) opdracht gegeven om objectieve verdelingscriteria te formuleren.

Op basis van econometrische modellen zou men, zo was de gedachte, vragen als „Waarom heeft de ene provincie meer geld nodig dan de andere?” en „In hoeverre maken de oppervlakte, het wegennet, de vaarwegen en het bevolkingstal het beheren en besturen van een provincie duur?”, wetenschappelijk gefundeerd kunnen beantwoorden.

Onmiddellijk na het verschijnen van de IOO-rapportage barstte er een storm van kritiek los, vooral op de gevolgen ervan. Met name de provincies Gelderland en Noord-Brabant, die hun jaarlijkse inkomsten met miljoen-

* Menno Walsweer

nen zagen dalen, hebben zich de benen uit het lijf gelopen om die kritiek handen en voeten te geven.

Het Economisch Technologisch Instituut Gelderland kreeg van de provincie de opdracht om het rekenwerk van het IOO nog eens over te doen.

De conclusie van dat rekenwerk, uitgevoerd door ETIG-econoom Menno Walsweer, luidde onomwonden, dat het IOO-rapport, wetenschappelijk gezien, niet deugde. Het had tachtig procent van de provinciale uitgaven weten te relateren aan verschijnselen in de werkelijkheid.

Volgens Walsweer is dat slechts gelukt met behulp van een starre statistische rekentruc.

De uitkomsten zijn hooguit „indicatief”. De oplossingen die het presenteert voor de niet-verklaarde twintig procent, noemt Walsweer theoretisch onjuist.

Nadat de minister op grond van politieke geluiden het wet-

sontwerp herverdeling provinciefonds in een eerste nota van wijziging al flink had aangepast, was het wetenschappelijk rapport van het ETIG voor een grote meerderheid van de vaste kamercommissie voor binnenlandse zaken aanleiding om in feite een tweede nota van wijziging te verlangen.

Het resultaat zal uiteindelijk zijn dat Gelderland niet twaalf, maar zes miljoen minder krijgt. Omgekeerd kan ook gezegd worden dat de provincie zes miljoen per jaar méér krijgt dan waarop was gerekend. Dat betekent onder meer dat een groot aantal bezuinigingen niet door gaat.

De uitkomsten van Walsweer, die ondersteund worden door econometristen van de Vrije Universiteit en de Erasmusuniversiteit, zullen ook grote gevolgen hebben voor de op handen zijnde herverdeling van de uitkeringen uit het gemeentefonds.

Walsweer: „Ik heb zelden zoveel schik gehad in een onderzoek”.